

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3201/22
1.3.2023.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Данице Косовац и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Ненад Ђурковић, адвокат из Београда – Нови Београд, Милутина Миланковића 130/54, против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Бранислав Поповац, адвокат из Београда, Катанићева 16/3, ради стицања без основа и накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 1646/15 од 29.3.2022 године, у седници већа одржаној дана 1.3.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1646/15 од 29.3.2022 године у првом, другом, трећем и четвртном ставу изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у петом ставу изреке пресуде Вишег суда у Београду П 1646/15 од 29.3.2022 године, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужиоци АА, ББ и ВВ, сви из ..., да солидарно туженом ГГ из ... на име трошкова првостепеног поступка исплате износ од 676.230,00 динара, у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог ГГ из ... за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1646/15 од 29.3.2022. године, првим ставом изреке одбијен је предлог за прекид поступка у овој парници до правноснажног окончања кривичног поступка по кривичној пријави тужиље ВВ поднетој Другом основном јавном тужилаштву у Београду дана 29.3.2022. године против туженог. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца АА и ББ којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцима по основу неоснованог обogaћења солидарно исплати износ од 1.250.520,00 динара, на име вредности теренског возила рег. Ознаке ..., марке VOLVO, број шасије: ..., број мотора: ..., са законском затезном

каматом почев од дана када је ствар противправно одузета 5.7.2010. године до исплате; износ од 520.105,00 динара, на име вредности теренског возила рег. Ознаке ..., марке ZASTAVA 650 BD, број шасије: ..., број мотора:..., са законском затезном каматом на означени износ почев од дана када је ствар противправно одузета 5.7.2010. године до исплате; износ од 833.680,00 динара, на име вредности теренског возила рег. Ознаке ..., марке MERCEDES 1213, број шасије: ..., број мотора ..., са законском затезном каматом на означени износ почев од дана када је ствар противправно одузета 5.7.2010. године до исплате; износ од 10.849.000,00 динара, на име вредности четири шатора димензија 24x8 м² са пратећом опремом, и то: 1.200 пластичних столица са подметачем, 140 металних столова, 4 ражња и 12 роштиља, са законском затезном каматом на означени износ почев од дана када су ствари противправно одузете 5.7.2010. године до исплате. Трећим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље ВВ којим је тражено да се обавезе тужени да тужиљи по основу неоснованог обogaћења исплати износ од 1.875.780,00 динара, на име вредности путничког возила рег. Ознаке ..., марке MERCEDES S 320 CDI, бр. Шасије: ..., број мотора: ..., са законском затезном каматом почев од дана када је ствар противправно одузета 5.7.2010. године до исплате. Четвртим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца АА и ББ којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцима по основу накнаде штете солидарно исплати износ од 40.000 евра, увећан за износ затезне камате по стопи коју Европска централна банка прописује за евро почев од 1.1.2011. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате увећан за затезну камату на евре по стопи прописаној Законом о затезној камати, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; износ од 140.000 евра, увећан за износ затезне камате по стопи коју Европска централна банка прописује за евро почев од 1.1.2012. године до 24.12.2012. године, а од 25.12.2012. године до исплате, увећан за затезну камату на евре по стопи прописаној Законом о затезној камати, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; износ од 140.000 евра, увећан за износ затезне камате по стопи прописаној Законом о затезној камати, почев од 1.1.2013. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; износ од 140.000 евра, увећан за износ затезне камате по стопи прописаној Законом о затезној камати почев од 1.1.2014. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; износ од 140.000 евра, увећан за износ затезне камате по стопи прописаној Законом о затезној камати, почев од 1.1.2015. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; износ од 100.000 евра, увећан за износ затезне камате по стопи прописаној Законом о затезној камати, почев од 1.9.2015. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Петим ставом изреке обавезани су тужиоци да туженом солидарно надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 652.875,00 динара.

Благовременим изјављеним жалбама парничне странке су побијале првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20) и то тужиоци у целости, а тужени решење о трошковима поступка садржано у петом ставу изреке. Тужени је опредељено тражио трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност ожалбене пресуде сагласно овлашћењима прописаним одредбом члана 386 став 3 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужилаца није основане, док је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности у смислу одредбе члана 386 став 3 истог закона, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, због чега се она жалбом тужилаца неосновано побија и указивањем како из садржине жалбе произлази на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 15.6.2009. године, тужилац АА - продавац и ДД - кћерка туженог (купац), закључили су уговор о купопродаји непокретности оверен пред Другим општинским судом у Београду под Ов 8358/09 којим је продавац - ванкњижни власник нелегалних објеката продао купцу непокретности - стамбену јединицу стан означен бројем 1, у приземљу стамбено-пословног објекта П+3, укупне површине 66,64 м² на адреси у ..., ..., а који објекат је изграђен на деловима катастарских парцела бр. ..., ..., ..., ... и ... КО ...; стамбени објекат СУ+ПР+2+ПК који се састоји од сутерена, приземља, два спрата и поткровља, укупне бруто површине 1357,50 м² у ..., изграђен на кат.парцели бр. ... КО ... и пословни објекат П+0 (локал "...") укупне површине 148 м² у ..., ..., изграђен на кат.парцели бр. ..., ... и... КО ..., за укупну купопродајну цену од 736.000 евра. Према уговору о преносу удела овереним пред Првим основним судом у Београду под I Ов 86759/10 од 7.7.2010. године, закљученим између тужиље ББ - преносиоца и туженог – стицаоца, тужиља је на туженог без накнаде пренела удео у друштву - “ ... “д.о.о. ..., у висини од 70% основног капитала друштва што представља 350 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС важећем на дан 9.2.2009. године. Према допису упућеном преко адвоката дана 5.10.2010. године, тужени је позвао тужиоца АА да се раскине уговор о преносу удела и да преузме своје камионе (три камиона у власништву тужиоца АА која су била паркирана од јула 2010. године на плацу туженог у ... који није био обезбеђен) што тужилац АА до дана подношења тужбе није учинио, при чему се предметни камиони неколико година уназад више не налазе на плацу туженог.

Према извештајима МУП РС – ПУ за град Београд – Управа за управне послове – Одељење за регистрацију возила и возачке дозволе, теретно возило регистарске ознаке ..., марке Volvo F611, са бројем шасије ... и бројем мотора ..., произведено 1981. године, евидентирано је на име тужиоца АА од 30.8.2007. године и имало је важећу регистрацију до 7.8.2008. године. Теретно возило регистарске ознаке ..., марке Zastava 650 BD, са бројем шасије ... и бројем мотора ..., произведено 1983. године, евидентирано је на име тужиоца АА од 7.8.2008. године и имало је важећу регистрацију до 24.8.2010. године. Теретно возило регистарске ознаке ..., марке Mercedes 1213, са бројем шасије ... и бројем мотора ..., произведено 1988. године, евидентирано је на име тужиоца АА од 27.4.2010. године и имало је важећу регистрацију до 22.4.2011. године. За предметна возила након истека регистрације нису подношени захтеви за продужење важности нити за одјаву истих, а наведена возила никада нису била евидентирана на туженог. Путничко возило регистарске ознаке ..., марке Mercedes S 320 CDI, са бројем шасије ... и бројем мотора ..., у периоду од 12.7.2010. до 07.12.2011. године било је регистровано на име тужиље ВВ, а наведеног датума је пререгистровано на

регистарску ознаку ..., на име ЂЂ из ..., дана 27.12.2014. године је пререгистровано на име ЕЕ из ..., од 28.01.2016. године предметно возило поседује рег. Ознаку ..., а од 14.7.2016. године регистровано је на име ЖЖ из ..., те исто никада није било регистровано на име туженог.

Према исказу туженог, саслушаног у својству парничне странке, његова ћерка је 2007.-2008. године, као купац закључила уговор о купопродаји непокретности са тужиоцем АА – продавцем и тужени је са својом ћерком однео износ од 736.000 евра на име купопродајне ћене, што је исти потврдио издатом признаницом, а тужиоцу АА никада није позајмљивао новац. Тужилац АА је од њега тражио помоћ због лошег пословања, па је закључен уговор о преносу удела, а тужилац АА је предложио да спорне камионе доведе на плац туженог, јер је био договор да са њима заједно раде, што је он и урадио, а туженом није познато да ли је у камионима било инвентара, јер су били закључани, он није имао кључ, нити је својим потписом потврдио њихов пријем. Убрзо потом су се посвађали, те је преко адвоката од тужиоца АА захтевао да преузме камионе које је довео на плац, а тужилац више од две године није дошао по камионе, а исте после тога више није видео на плацу, нити зна ко их је одвезао. Возило марке Mercedes није видео, нити је исто било паркирано на његовом плацу.

Одлучујући најпре о предлогу тужилаца за прекид поступка првостепени суд је оценио да је предлог за прекид поступка усмерен на одуговлачење поступка, те да исход наведеног кривичног поступка не представља претходно питање од значаја за доношење одлуке у овој парници, па је исти одбио.

Даље, полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у складу са члановима 154 став 1, 155, 185, 287, 210 и 214 Закона о облигационим односима оценио да тужиоци АА и ББ нису доказали да се тужени неосновано обогатио за износе ближе опредељене другим ставом изреке побијане пресуде, те да нису доказали ни да су претрпели штету о ком захтеву је првостепени суд одлучио четвртим ставом изреке побијане пресуде, а у вези са износом ближе опредељеним у трећем ставу изреке побијане пресуде, првостепени суд је закључио да је тужилац ВВ лично располагала својим путничким моторним возилом за које потражује предметни новчани износ од туженог на име неоснованог обогаћења, из којих разлога је захтеве тужилаца одбио као неосноване.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућују.

Правилно је првостепени суд у складу са чланом 223 тачка 2 у вези са чланом 12 Закона о парничном поступку одбио као неоснован предлог тужилаца за прекид поступка до правноснажног окончања кривичног поступка по кривичној пријави тужиле ВВ поднетој Другом основном јавном тужилаштву у Београду дана 29.03.2022. године против туженог. Првостепени суд је одлучио да сам решава о претходном питању, што је побијаном пресудом и учинио, а прекид поступка поводом претходног питања није обавезан у складу са наведеном одредбом Закона о парничном поступку.

Неосновано се жалбом тужилаца побија првостепена пресуда због погрешено и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права, те у вези са тим неодговарајуће оцене доказа изведених током првостепеног поступка са позивом на одредбе чланова 308, 7 и 3 Закона о парничном поступку.

Према тврдњи тужиоца АА исти је од туженог узајмио новац уз обавезу плаћања камате, а како није могао да измири дуг траженом динамиком 2009. и 2010. године, тужиоци су на штету своје имовине са туженим и члановима његове породице закључили наведене уговоре и тужени је од тужилаца противправно одузео покретне ствари.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је супротно жалбеним наводима тужилаца поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа и ценећи писане доказе у списима предмета и исказе саслушаних сведока и парничних странака, имао непосредна сазнања о начину давања исказа, те је своје уверење које је стекао о истинитости изложених навода сведока и странака исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди, а такође је извршио потребну анализу писаних доказа које су парничне странке приложиле у прилог својих тврдњи, при чему је дао јасне разлоге које чињенице сматра доказаним.

Одредбом члана 7 Закона о парничном поступку предвиђено је расправно начело тако што је прописано да ће суд формирати чињеничну подлогу за одлучивање о основаности захтева само од чињеница које су странке изнеле и да ће изводити само оне доказе које су странке предложиле, ако законом није другачије прописано. Изношење процесног (чињеничног и доказног) материјала у тексту те одредбе формулисано је као дужност странке, а уствари се ради о процесном терету који странка треба да поднесе уколико жели да успе у парници.

Правило о терету доказивања садржано је у члану 231 став 2 и 3 Закона о парничном поступку. Према тој одредби, странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, а странка која оспорава постојање неког права сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права, или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано.

По оцени Апелационог суда, правилно је првостепени суд закључио да, у вези са захтевом тужилаца АА и ББ који се односи на четири шатора са пратећом опремом, ни једним доказом предложеним и изведеним током првостепеног поступка нису потврђени наводи тужиоца АА да су се наведени предмети налазили на плацу туженог. Како тужиоци нису доказали да су предметне ствари биле на плацу туженог, правилан је закључак првостепеног суда да уговор и анекси уговора које је “...” - закупац закључио са ЗЗ - закуподавцем, као и фактуре продавца ЗЗ од 3.10.2010. године и 15.10.2010. године које је исти издао клијенту “...” д.о.о. нису релевантни за оцену захтева тужилаца АА и ББ о којем је одлучено другим ставом изреке првостепене пресуде, за исплату по основу неоснованог обogaћења износа од 10.849.000,00 динара на име процењене вредности тих ствари, као и износа ближе опредељених четвртим ставом изреке побијане пресуде које тужиоци АА и ББ потражују од туженог по основу накнаде штете, јер су предметне ствари морали да закупљују од другог лица како би

обављали делатност.

У вези са теренским возилима марке “Volvo”, “Zastava 650 ВТ” и “Mercedes” 1213, о ком захтеву тужилаца је одлучено другим ставом изреке првостепене пресуде, из изведених доказа првостепени суд је несумњиво утврдио да су предметна возила од јула 2010. године била парникарана на плацу туженог у ... улици број ..., који плац није био обезбеђен. Тужени је дописом упућеним преко адвоката 5.10.2010. године позвао тужиоца да раскину уговор о преносу удела и да тужилац преузме своје камионе, што тужилац није учинио.

Одредбом члана 325 Закона о облигационим односима прописано је да поверилац долази у доцњу ако без основаног разлога одбије да прими испуњење или га својим понашањем спречи (став 1); поверилац не долази у доцњу ако докаже да у време понуде испуњења, или у време одређено за испуњење, дужник није био у могућности да своју обавезу испуни (став 3) док је одредбом члана 326 истог закона прописано да доласком повериоца у доцњу престаје доцња дужника, и на повериоца прелази ризик случајне пропасти или оштећења ствари (став 1); од дана поверилачке доцње престаје тећи камата (став 2); поверилац у доцњи дужан је надокнадити дужнику штету насталу услед доцње за коју одговора, као и трошкове око даљег чувања ствари (став 3).

Како тужилац АА није доказао да је од стране туженог био спречен да преузме предметна теренска возила то је на њега, након позива туженог да преузме иста прешао ризик случајне пропасти односно оштећења ствари. Првостепени суд је утврдио је да је возило марке “Volvo” било евидентирано на име тужиоца АА од 30.8.2007. године и да је имало важећу регистрацију до 7.8.2008. године, теретно возило марке “Zastava 650 ВД” било је евидентирано на име тужиоца АА од 7.8.2008. године и имало је важећу регистрацију до 24.8.2010. године, док је теретно возило марке “Mercedes 1213” било евидентирано на име тужиоца АА од 27.4.2010. године и имало је важећу регистрацију до 22.4.2011. године, при чему за предметна возила након истека регистрације нису подношени захтеви за продужење важности, нити за одјаву истих и иста возила никада нису била евидентирана на име туженог. Из наведеног следи да је за теретно возило марке “Volvo” регистрација већ била истекла у време када је било паркирано на плацу туженог, а ни за једно од предметних возила није утврђено да је тужени њима прометовао, нити да их је евентуално продао као секундарне сировине, те да се евентуално на тај начин неосновано обогатио, због чега је по оцени Апелационог суда првостепени суд правилно одбио и захтев тужилаца АА и ББ за тражену исплату по основу неоснованог обогаћења износа ближе опредељених другим ставом изреке првостепене пресуде с обзиром да је непреузимањем возила по позиву туженог на тужиоце прешао ризик случајне пропасти односно оштећења ствари.

Неосновано се жалбом тужилаца првостепена пресуда побија у трећем ставу изреке, код чињенице да је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да је тужиља ВВ предметно моторно возило Mercedes S 320 CDI продала физичком лицу ЂЂ за купопродајну цену од 800.000,00 динара. Предлог за саслушање сведока ЂЂ као и за графолошко вештачење потписа тужиље ВВ на овлашћењу датом ЂЂ првостепени суд је исправно одбио, јер се предметни однос тиче тужиље ВВ и трећег лица - ЂЂ у који однос с обзиром на доказе у списима није укључен тужени, па би извођење тих доказа у овом парничном поступку било сувишно, а тужиља ВВ, уколико сматра да је до

располагања њеним возилом дошло противправно због фалсификовања њеног потписа, и без постојања њене сагласности за такво располагање, правилно је првостепени суд закључио да она своја права може остваривати у односу на лице - ЂЂ чији подаци су наведени у овлашћењу и на кога је према евиденцији Министарства унутрашњих послова, једно време било регистровано предметно моторно возило.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужилаца, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку донета је одлука садржана у првом ставу изреке.

Међутим, основано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о трошковима парничног поступка.

Одредбом члана 154 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да ће суд приликом одлучивања које ће трошкове накнадити странци, узети у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице. О томе који су трошкови били потребни, као и о висини трошкова, одлучује суд, ценећи све околности. Одредбом члана 163 став 1 Закона о парничном поступку прописано је да о накнади трошкова одлучује суд на одређени захтев странке, а ставом 2 истог члана прописано је да је странка дужна да у захтеву определи врсту и износ трошкова за које тражи накнаду.

Туженом, који је био заступан од стране пуномоћника адвоката, с обзиром на успех у поступку, припада право на накнаду трошкова за састав одговора на тужбу од 11.12.2015. године и једног образложеног поднеска од 17.4.2018. године у износу од по 50.790,00 динара, за заступање на осам одржаних рочишта (дана 10.5.2016. године, 27.9.2016. године, 26.2.2018. године, 27.3.2019. године, 1.10.2020. године, 11.2.2021. године, 16.6.2021. године, 29.3.2022. године) у износу од по 52.290,00 динара, за приступ на четири неодржана рочишта (дана 1.3.2017. године, 12.9.2017. године, 25.10.2018. године, 15.12.2021. године) у износу од по 26.895,00 динара и на име судске таксе на одговор на тужбу у износу од 48.750,00 динара, укупно износ од 676.230,00 динара, у складу са важећим Адвокатском тарифом и Таксеном тарифом у време првостепеног пресуђења.

Са изложеног, применом члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку одлучено је као у другом ставу изреке.

Како је тужени успео са жалбом у сразмерно незнатном делу, то је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен као неоснован сходно члану 165 став 2 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку, одлуком садржаном у трећем ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка

Управитель писарнице
Јасмина Ђокић